

การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษา ของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองกระบี่

A STUDY OF PARENTAL NEEDS FOR PARTICIPATION IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
IN MUNICIPALITY NETWORK SCHOOL UNDER MUEANG KRABI MUNICIPALITY

ชนิดา บุญแก้ว^{1,*}, นพรัตน์ ชัยเรือง¹ และ ประยงค์ ชูรักษ์²

Chanida boonkaew^{1,*}, Nopparat Chairueang¹ and Prayong Churak²

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

²สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จังหวัดนครศรีธรรมราช 80190

¹Program in Educational Administration, The Graduate School of Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

Nakhon Si Thammarat 80280, Thailand

²Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 3, Nakhon Si Thammarat 80190, Thailand

*Corresponding author: E-mail: bew_chanidaboonkaew@hotmail.com

รับบทความ 25 มกราคม 2562 แก้ไขบทความ 22 มิถุนายน 2562 ตอรับบทความ 8 สิงหาคม 2562 เผยแพร่บทความ กรกฎาคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 334 คน โดยใช้เป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 0.98 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ ได้แก่ สถิติทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือด้านการบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานทั่วไป และด้านบริหารงานงบประมาณมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ส่วนผลการเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน พบว่าผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายได้ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง, การจัดการการศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were to examine and compare parental needs for participation in educational administration in municipality network schools under Mueang Krabi Municipality. Data were collected from 334 parents using a set of questionnaires with the reliability of 0.98. Data were analyzed using descriptive statistics, including mean, and standard deviation. Statistical hypothesis testing included t-test and One-Way ANOVA.

The findings revealed that parental needs for participation in educational administration in municipality network schools under Mueang Krabi Municipality as a whole and each aspect were at a high level, ranging from the following high to low mean scores: academic administration, followed by school-community relationship, personnel management, general administration and budget administration management with the least mean score. The comparison results found that the opinions of parents toward needs for participation in educational administration, classified by different age, educational and occupation levels were significant at the .05 level, whilst monthly income showed no difference.

Keywords: Parental Needs for Participation, Educational Management

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตราที่ 22 กำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และมาตรา 29 กำหนดว่า ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชน (ราชกิจจานุเบกษา, 2553, หน้า 8 - 10)

สาเหตุของปัญหาในระบบการศึกษาไทยคือการขาดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ระบบการศึกษาไทยจำกัดตัวหรือปิดตัวอยู่กับโรงเรียนเท่านั้น ขาดการมีส่วนร่วมอันหลากหลายของสังคมทำให้การศึกษาของไทยขาดพลัง ขาดคุณภาพ ขาดความศรัทธา ขาดความสนุกและมีปัญหามากมาย (ประเวศ วะสี, 2547, หน้า 40) การมีส่วนร่วมของประชาชนได้รับการกล่าวถึงและนำไปปฏิบัติมากขึ้นในประเทศไทยจากแรงกดดันและความต้องการของภาคประชาชน หากนับจากอดีตถึงปัจจุบันการมีส่วนร่วมของประชาชนในประเทศไทยยังประสบปัญหาในทางปฏิบัติ ทำให้กระบวนการและผลลัพธ์ของการมีส่วนร่วมของประชาชนมักไม่ได้รับการยอมรับจากประชาชน ดังนั้น การศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของประชาชนรวมถึงแนวทางการพัฒนากระบวนการดังกล่าวให้ประสบความสำเร็จ จึงนับว่ามีความจำเป็นต่อสังคมไทย การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการทางสังคมที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนได้เสียได้เข้ามามีส่วนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การวิเคราะห์ปัญหา การแสดงความคิดเห็น การดำเนินการ การประสานความร่วมมือ การติดตามตรวจสอบ ผลกระทบของการดำเนินการ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการดำเนินการในเรื่องหนึ่งเรื่องใด อันเป็นการแก้ไขปัญหของชุมชนหรือท้องถิ่นของตน เพื่อให้บรรลุตามความต้องการที่แท้จริงของประชาชน และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ เพื่อให้เกิดการป้องกัน แก้ไข และจัดการได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ (จุฬารัตน์ ชมพันธ์, 2555, หน้า 123) ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจก็เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเป็นอย่างมาก ผู้ปกครองมีฐานะยากจนไม่สามารถจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนรู้เท่าเทียมผู้อื่น และยังส่งผลให้สภาพอนามัยของนักเรียนไม่ดีเท่าที่ควร หน่วยงานส่วนท้องถิ่นของรัฐให้การสนับสนุนงบประมาณอาหารกลางวันแก่โรงเรียน แต่ไม่สามารถสนับสนุนการเรียนได้มากเท่าที่ควร ส่วนงบประมาณที่ทางโรงเรียนได้รับจากทางราชการก็ไม่เพียงพอ ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางอย่างไม่สามารถทำได้ ทั้ง ๆ ที่มีปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายที่สามารถเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนของโรงเรียน (ชูเดช เฟื่องฟู, 2549, หน้า 2 - 3) ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนในขั้นพื้นฐาน 12 ปี ประกอบกับนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลที่กำหนดประเด็นหลักในการจัดการศึกษาไว้ 4 ประการ กล่าวคือ การประกันคุณภาพการศึกษา การประกันโอกาสทางการศึกษา การประกันความปลอดภัยและการประกันประสิทธิภาพ ซึ่งน่าจะส่งผลให้โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และได้มาตรฐานและยังเปิดโอกาสให้ทุกส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแต่ก็มีอุปสรรคคือความไม่ชัดเจนในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ แผนงาน และขั้นตอนของการกระจายอำนาจ ทำให้โรงเรียนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดความเข้าใจไม่ตรงกัน ผู้นำชุมชนให้การสนับสนุนด้านศึกษาน้อย ปัญหาอีกประการหนึ่ง ก็คือ กฎหมายไม่สามารถใช้บังคับผู้ปกครองปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เช่น การเกณฑ์เด็กเข้าเรียน ปัญหาเด็กออกกลางคัน นักเรียนบางส่วนขาดหลักฐานทางทะเบียนราษฎร จึงทำให้ขาดโอกาสที่จะได้รับวุฒิทางการศึกษาและขาดโอกาสที่จะเรียนในระดับที่สูงขึ้น (ราชกิจจานุเบกษา, 2550, หน้า 15 - 15)

แต่อย่างไรก็ตามปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนยังไม่เป็นที่ยอมรับ และไม่สนองตอบต่อความต้องการที่แท้จริงของผู้ปกครอง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ พบว่า ผู้ปกครองไม่เข้าใจหลักสูตร ระบบการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียน ผู้ปกครองต้องการให้ดูแลนักเรียนด้วยกฎระเบียบที่เคร่งครัด (ประเสริฐ วิเศษกิจ, 2547, หน้า 30 - 31) อีกทั้งยังต้องการให้โรงเรียนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศมาบริการนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนบางส่วนขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียน จากข้อมูลข่าวสาร ติดต่อกับประสานงาน และร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครองชุมชนโรงเรียนครู ที่เกี่ยวข้องต้องตระหนักถึงความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้รวมทั้งร่วมกันวางแผน ดำเนินการ ประเมินและพัฒนางาน ตลอดจนชื่นชมและภาคภูมิใจในผลงานที่เกิดขึ้นร่วมกัน ผู้ปกครองต้องมีบทบาทเพิ่มขึ้นจากเดิม ทั้งในลักษณะการให้ความร่วมมือสนับสนุนโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้จัดการเรียนรู้ในบางส่วนที่เพิ่มเติม หรือในบางกรณีก็อาจจะจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กนักเรียนเอง ส่วนครูก็ต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดและต้องดำเนินการหลายลักษณะทั้งการแจ้งข้อมูลข่าวสารบางประการให้ทราบเพื่อขอความร่วมมือ การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมเรียนรู้ และร่วมวางแผนการพัฒนาผู้เรียนการจัดการสถานการณ์ให้ผู้ปกครองที่มีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์ด้านใดด้านหนึ่งมาให้ความรู้แก่นักเรียนเพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตได้จริง ๆ การให้ความรู้บางประการเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนให้เหมาะสมแก่ผู้ปกครอง (มนัส พลายุ้ม, 2547, หน้า 72 - 73)

การบริหารโรงเรียนจะสัมฤทธิ์ผลนั้นต้องมาจากพื้นฐานการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองหรือชุมชนในทุก ๆ ด้านทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาโรงเรียนและการสนับสนุนงบประมาณ เพราะว่าในชุมชนมีทรัพยากรต่าง ๆ มากมายที่สามารถนำมาใช้ในการบริหารโรงเรียน เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทุน วัฒนธรรม บุคลากร ทั้งนี้ การที่โรงเรียนสามารถให้ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารนั้น โรงเรียนต้องสามารถจัดกิจกรรมสนองต่อความต้องการของชุมชนได้ จรุง อานนท์ (2554, หน้า 3)

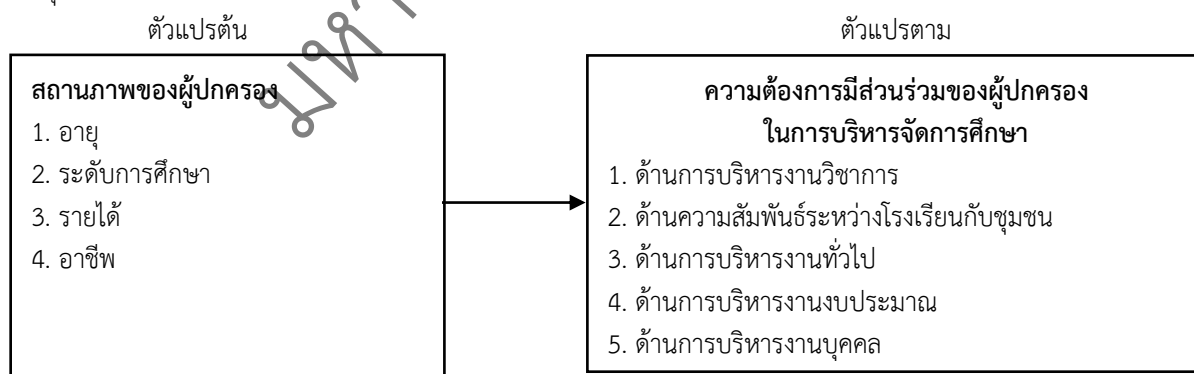
จากสภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนมักจะห่างเหินกัน ดังนั้น ช่องว่างระหว่างบ้านกับโรงเรียนจึงมีอยู่เสมอ ในการขาดการสื่อสารเชิงข้อมูลในความเคลื่อนไหวของนโยบายต่าง ๆ ของโรงเรียน ทำให้ผู้ปกครองไม่สามารถรับรู้และไม่ได้เข้าร่วมในการจัดกิจกรรมกับทางโรงเรียน ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะไม่มีเวลาไม่มีแรงจูงใจ ไม่มีความรู้และรู้สึกไม่สะดวกที่จะเข้าร่วมกิจกรรมกับสถานศึกษา รวมทั้งขาดความเข้าใจในบทบาทของผู้ปกครองในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดังนั้น ผู้ปกครองต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพราะการศึกษาที่ดีจะต้องจัดให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและต้องเปิดโอกาสในการให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ เพื่อศึกษาว่าความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาเป็นอย่างไร เพื่อจะได้นำผลจากการศึกษาดังกล่าวมาเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางบริหารโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ และนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาความร่วมมือกับผู้ปกครองในการจัดการศึกษาตามหลักการบริหารแบบโรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) ที่ยึดหลักการกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ผู้วิจัยสังเคราะห์จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ เอกสิทธิ์ ชัยยศ (2551, หน้า 78 - 80); กิตติ กรทอง (2552, หน้า 61); สนธยา จันผง (2553, หน้า 119 - 121); สมพงษ์ ศรีสินท์ (2553, หน้า 55 - 58); จรุง อานนท์ (2554, หน้า 77 - 78) ซึ่งมีหลักการบริหารโดยยึดรูปแบบของการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาตามแนว พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในมาตรา 29 ว่าด้วยการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านบริหารงานทั่วไป ด้านบริหารงานงบประมาณ และด้านบริหารงานบุคคล

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 2,562 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน พิสนุ พงศ์ศรี, 2552, หน้า 109) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 334 คน จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวของวัตถุประสงค์การวิจัยที่ตั้งไว้ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ โดยในแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับอายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ เป็นตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (Forced Choice)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านบริหารงานทั่วไป ด้านบริหารงานงบประมาณ และด้านบริหารงานบุคคล แบบสอบถามในส่วนนี้ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ของ Likert (method of summated rating the Likert scale) ผู้วิจัยได้กำหนดระดับคะแนนไว้ 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยมุ่งเน้นการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อขอหนังสือขอข้อมูลจากบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

2. ผู้วิจัยเตรียมแบบสอบถามให้ครบถ้วนสมบูรณ์และเพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือผู้ตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการชี้แจงต่อกลุ่มตัวอย่างให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์และวิธีการตอบแบบสอบถาม

4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ด้วยตนเองเมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยทำการลงรหัส (Coding) ในแบบสอบถามทุกชุดที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้ จะเป็นการนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และใช้สถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) สำหรับวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. สถิตค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านบริหารงานทั่วไป ด้านบริหารงานงบประมาณ และด้านบริหารงานบุคคล

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่สถิติทดสอบที (t-test) สำหรับวิเคราะห์ตัวแปรเพศ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) สำหรับวิเคราะห์ตัวแปร อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ หากพบความแตกต่างกันจะทดสอบความแตกต่างรายคู่ต่อด้วยวิธีการทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's Method))

สรุปผลการวิจัย

1. ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ โดยรวม

ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษา		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.05	0.57	มาก
2	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.97	0.59	มาก
3	ด้านการบริหารงานทั่วไป	3.91	0.61	มาก
4	ด้านการบริหารงานงบประมาณ	3.72	0.77	มาก
5	ด้านการบริหารงานบุคคล	3.96	0.64	มาก
โดยรวม		3.92	0.54	มาก

จากตาราง 1 พอสรุปได้ว่าความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .54) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ

ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ต้องการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้โรงเรียนได้นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านวิชาการนอกสถานที่ เช่น การแข่งขันทักษะทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ต้องการมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการแก้ปัญหาทางการเรียนของนักเรียน และต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ต้องการมีส่วนร่วมในการเข้ามาใช้บริการสถานที่ในโรงเรียน เช่น สถานที่เล่น กีฬาหรือออกกำลังกาย เข้าสถานที่จัดงานเลี้ยงต่าง ๆ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ต้องการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมปฐมนิเทศผู้ปกครอง เมื่อเปิดภาคเรียน และต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3. ด้านการบริหารงานทั่วไป

ระดับการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ ด้านการบริหารงานทั่วไป ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อยคือ ต้องการมีส่วนร่วมช่วยเหลืองานกิจกรรมนักเรียนและ การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ต้องการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น กิจกรรมวันเข้าพรรษา วันแม่ และกีฬา และต้องการมีส่วนร่วมในการประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

4. ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อยคือ ต้องการมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลและบำรุงรักษาวัสดุ อุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ต้องการมีส่วนร่วมในการออกกระเปียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแนวทางปฏิบัติด้านการเงินของโรงเรียน และต้องการมีส่วนร่วมในการพิจารณาการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

5. ด้านการบริหารงานบุคคล

ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ ด้านการบริหารงานบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ต้องการมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ต้องการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้โรงเรียนนำบุคลากรในท้องถิ่นเข้ามาช่วยสอนในสาขาที่ขาดแคลน และต้องการมีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการครู และบุคลากรตรงตามวุฒิการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ

ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	0.78	2	0.39	1.21	0.30
	ภายในกลุ่ม	106.69	331	0.32		
	รวม	107.47	333			
2. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	3.46	2	1.73	5.17	0.01
	ภายในกลุ่ม	110.79	331	0.34		
	รวม	114.25	333			
3. ด้านการบริหารงานทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	1.93	2	0.96	2.64	0.07
	ภายในกลุ่ม	120.71	331	0.37		
	รวม	122.64	333			
4. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	5.93	2	2.97	5.18	0.01
	ภายในกลุ่ม	182.60	331	0.57		
	รวม	195.53	333			
5. ด้านการบริหารงานบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	0.47	2	0.23	0.57	0.56
	ภายในกลุ่ม	134.80	331	0.41		
	รวม	135.26	333			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.05	2	1.03	3.57	0.03
	ภายในกลุ่ม	95.18	331	0.29		
	รวม	97.23	333			

*นัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านผู้ปกครองมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกอายุ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการศึกษาระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพนธ์ฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีประเด็นในการนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายด้าน คือ

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า การบริหารงานด้านวิชาการ เป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบในการใช้หลักการในการบริหารงานด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพและวิธีการจัดการหรือบริหารงานวิชาการ มักนิยมกระจายอำนาจและความ รับผิดชอบให้แก่ผู้ทำหน้าที่ทางงานวิชาการอย่างเต็มที่เพื่อให้มีเสรีภาพทางวิชาการ อันเป็นผลให้เกิดความรู้และวิธีการใหม่ ๆ ทำให้โรงเรียนก้าวหน้าต่อไปโดยไม่หยุดยั้ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547, หน้า 25) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ ต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับธรรมชาติขององค์กร ผู้บริหารต้องสร้างทักษะในการบริหาร เพื่อพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมปฐมนิเทศผู้ปกครองเมื่อเปิดภาคเรียน และต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการ

ดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องผู้ปกครองเห็นว่าโรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์กัน อย่างไม่ใกล้ชิด จะต้องพึ่งพาอาศัยกันทั้งสองฝ่าย เพื่อประโยชน์ร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาใน โรงเรียนซึ่งการที่โรงเรียนและชุมชนมีบทบาทต่อกัน เพื่อให้การสนับสนุนในด้านการจัดการศึกษาและเพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อชุมชน เอง และต่อโรงเรียน ในส่วนโรงเรียนก็จะได้รับความร่วมมือจากชุมชนในด้านต่าง ๆ ทั้งคน ทรัพยากรต่าง ๆ ในส่วนของชุมชนก็จะได้ การศึกษาการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เป็นการเอื้อประโยชน์ต่อกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 249 – 250) ที่กล่าวถึงความมุ่งหมายของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้ชุมชนมี ความเข้าใจอันดีต่อโรงเรียนซึ่งจะช่วยให้โรงเรียนได้รับความร่วมมือความสะดวกในการดำเนินงาน สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ในชุมชน คือ บุคคล วัสดุสิ่งแวดล้อม ฯลฯ

1.2 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่ มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และ องค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 103) ที่กล่าวว่า งานด้าน การบริหารทั่วไป เป็นภารกิจหนึ่งของโรงเรียนในการสนับสนุน ส่งเสริมการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้บรรลุตามนโยบาย และมาตรฐาน การศึกษาที่โรงเรียนกำหนดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.3 ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า การบริหารงานงบประมาณมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำเอางบประมาณมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งงบประมาณที่ดีควรจะดำเนินการ จัดสรรโดยยึดหลักการพัฒนาเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าเป็นหลักทั้งนี้เนื่องจากมีงบประมาณจำกัด จึงควรมีการพิจารณาจัดสรร งบประมาณตามหลักการพัฒนาที่ว่าด้านไหนควรมาก่อนหลัง ตามสถานการณ์และความจำเป็น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 39 - 40) ที่กล่าวว่า การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการ บริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทาง การศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียนและสอดคล้องกับแนวคิดของ สุชิน เรืองบุญส่ง (2551, หน้า 19) ที่เห็นว่า งานงบประมาณเป็นการบริหาร การเงินของสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายที่เกี่ยวข้องในเรื่องการกระจาย อำนาจ มีขอบข่ายตามภารกิจที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติ ดังนี้ การจัดตั้งงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารบัญชี การบริหาร พัสดุและสินทรัพย์ ชาโพสกา (Shaposka, 1997, pp. 101 - 120) ที่กล่าวว่า โครงสร้างทางครอบครัว สถานะทางเศรษฐกิจและเชื้อ ชาติอาจจะสะท้อนให้เห็นถึงระดับความร่วมมือของชุมชนที่มีให้โรงเรียน โดยมีลักษณะที่เด่นชัด คือ กลุ่มโรงเรียนที่มีคุณภาพชีวิตใน โรงเรียนสูงจะมีความร่วมมือต่อชุมชนน้อยแต่กลุ่มโรงเรียนที่มีคุณภาพชีวิตในโรงเรียนต่ำ จะมีความร่วมมือต่อชุมชนสูง

1.4 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า งานบุคลากรเป็นกำลังสำคัญในการบริหารงานด้านอื่น ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ และยังเป็นหัวใจของการบริหาร เพราะความสำเร็จของงานขึ้นอยู่กับคน บรรดาสิ่งก่อสร้าง อาคาร สถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ และเงิน แม้จะมีบริบูรณ์สักเพียงใด จะไม่มีความหมายเลย ถ้าคนที่ใช้สิ่งเหล่านี้ ไม่มีความสามารถเพียงพอที่จะใช้ หรือขาด ขวัญและกำลังใจที่จะร่วมมือในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมยศ นาวิกาน (2547, หน้า 2) ที่กล่าวว่า การปฏิบัติ เกี่ยวกับตัวบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ในองค์กรหนึ่ง ตั้งแต่การสรรหาคนเข้าทำงาน การคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การโอน และการย้าย การฝึกอบรม การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน การปกครองบังคับบัญชา การดำเนินการทางวินัย การให้พ้นจากงานและการจ่ายบำเหน็จ บำนาญ เมื่อออกจากงานไปแล้ว และสอดคล้องกับแนวคิดของ ศุภชัย ยาวะประภาษ (2548, หน้า 9) ที่กล่าวว่า มนุษย์มีความสำคัญมากกว่าการเป็นทรัพยากรแต่มนุษย์เป็นสินทรัพย์ หรือเป็นทุนให้แก่องค์กร องค์กรใดจะ สามารถทำให้มนุษย์เป็นสินทรัพย์ที่ทรงค่าได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารจัดการมนุษย์ในองค์กร หรือที่เรียก ง่าย ๆ ว่า “การบริหารงานบุคคล” นั่นเอง

2. การเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองที่ มีอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่าย เทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ปกครองที่มีเพศ และรายได้ ต่างกันมีความ ต้องการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากการมีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครอง และโรงเรียนในการจัดการศึกษานับว่าเป็นสิ่งที่มีความหมายและมีความสำคัญ สำหรับผู้ปกครองในฐานะที่เป็นผู้ให้การเลี้ยงดูและมี

ความใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด ต้องการให้ผู้เรียนมีอนาคตที่ดีและดำเนินอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้ดีขึ้น อันจะส่งผลไปสู่การเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงจะเกิดขึ้นได้ถ้าผู้ปกครองได้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน โดยโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งจะเกิดประโยชน์กับตัวผู้เรียนและยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนอีกด้วย การมีส่วนร่วมจะช่วยให้ทุกฝ่ายเกิดความเข้าใจตรงกันและเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาร่วมกัน สนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญณภัฏร์ เตือนกลาง (2552, หน้า 85 – 87) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดชัยภูมิ ที่พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุ และอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดชัยภูมิ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัญญา สยามประโคน (2552, หน้า 75 – 77) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตอำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา ที่พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุ อาชีพ และรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือนแตกต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สนธยา จันผง (2553, หน้า 119 – 121) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนบ้านจันทเขลม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ที่พบว่า ผลการเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนบ้านจันทเขลม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามอาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพ ระดับการศึกษา ต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนบ้านจันทเขลม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Brittle (1995, p. 88) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ทศนคติของผู้บริหารต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครอง พบว่า ผู้บริหารมีความเชื่อถืออย่างมากต่อการที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนและผู้บริหารรู้สึกว่าเป็นหน้าที่ของตนที่ต้องสร้างสิ่งนี้ให้เกิดขึ้น เพศของผู้บริหารไม่มีผลต่อทัศนคติเรื่องนี้ ผู้บริหารที่มีอายุน้อยจะสนับสนุนให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมเป็นผู้สอนพิเศษที่บ้าน (Home Teachers) และเป็นผู้ร่วมเรียน (Co-learners) กับเด็กในปกครอง มากกว่าผู้บริหารกลุ่มที่มีอายุมากกว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการสอนระดับประถม มีความเชื่อถือต่อผู้ปกครองทั้งที่มีฐานะต่ำ กลาง และสูง ว่ามีความสามารถในการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง (Involvement) ได้เท่าเทียมกัน และผลวิจัยของ Brittingham (1998, p. 20) ได้พบว่า ผู้ปกครองมีความสำคัญ ต่อการจัดการศึกษาที่จะทำให้ห้องเรียนมีคุณภาพและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ครูจะต้อง ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนว่าจะสอนอะไร สอนอย่างไรและผู้ปกครองจะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างไร ซึ่งสิ่งที่ผู้ปกครองและชุมชนจะต้องตระหนัก คือการเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมด้านสังคม อารมณ์และความก้าวหน้าทางด้านวิชาการของเด็ก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า ต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โรงเรียนควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนเพื่อระดมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พบว่า ต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โรงเรียนควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสนอชื่อหรือแนะนำผู้เชี่ยวชาญทางภูมิปัญญา ท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรในโรงเรียน เนื่องจากผู้ปกครองมีความใกล้ชิดและใช้ชีวิตอยู่กับท้องถิ่นนั้นมานาน ย่อมจะมีประสบการณ์ และความรอบรู้ข้อมูลต่าง ๆ ของท้องถิ่นเป็นอย่างดี หากโรงเรียนขอความร่วมมือโดยแจ้งวัตถุประสงค์หรือหลักสูตรของเรื่องที่จะให้วิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้ ผู้ปกครองจะเป็นผู้ร่วมแนะนำรายชื่อยุติวิทยากรในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี โรงเรียนพยายามสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนโดยการให้ผู้ปกครองร่วมในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารของโรงเรียน โดยอาจจะเป็นวิธีเสียงตามสายหรือตามงานประเพณีของท้องถิ่น

1.3 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า ต้องการมีส่วนร่วมในการประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โรงเรียนควรให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการประสานงานพัฒนางานธุรการของโรงเรียน ช่วยตัดสินใจในเรื่องสำคัญของโรงเรียน เช่น การจัดสรรงบประมาณของโรงเรียน โดยเชิญผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อให้มีความสำคัญกับผู้ปกครอง และผู้ปกครองจะเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน

1.4 ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า ต้องการมีส่วนร่วมในการพิจารณาการใช้จ่าย งบประมาณที่ได้รับจัดสรร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์แผนนโยบาย และพิจารณาการใช้งบประมาณ โดยให้ความสะดวกแก่ผู้ปกครองในการจัดทำแผนการใช้จ่ายแต่ละปี และจัดทำงบประมาณโครงการพัฒนาการเรียน

1.5 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ต้องการมีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการครู และบุคลากรตรงตามวุฒิการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โรงเรียนควรจัดให้มีการประชุมชี้แจงการปฏิบัติงาน และรายงานผลการดำเนินงานของบุคลากรให้ผู้ปกครองทราบ ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาในปีต่อไป การดำเนินการจัดหาคณาจารย์ที่ตรงกับสายงาน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). คู่มือการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- กมล ภู่งาม. (2547). การบริหารงานวิชาการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เมธีพิรส.
- กิตติ กรทอง. (2552). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอยะแยง จังหวัดสมุทรปราการ. ภาควิชา คศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- เกตุสุดา กำแพงแก้ว. (2547). การศึกษากิจกรรมรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม. ปรินทิพย์ ปร.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรุง อานนท์. (2554). การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านย่านดินแดง อำเภอยะแยง จังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3. ภาควิชา คศ.ม. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- จุฬารัตน์ ชมพันธ์. (2556). การวิเคราะห์หลัก “การมีส่วนร่วมของประชาชน” ใน “The Public Participation Handbook: Making Better Decisions through Citizen Involvement” ในบริบทประเทศไทย. วารสารการจัดการสิ่งแวดล้อม, 8(1), 123 – 141.
- ชูเดช เพื่องฟู. (2549). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอยะแยง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา. (2547). การบริหารและการนิเทศภายในโรงเรียน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษาสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- บุญณภัทร เตือนกลาง. (2552). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอยะแยง จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ประเวศ วะสี. (2547). ปฏิรูปการศึกษา ในทัศนะของ ศ.น.พ. ประเวศ วะสี. กรุงเทพฯ: โพร พรินติง.
- ประเสริฐ วิเศษกิจ. (2547). การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม). สุรนันทน์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิสนุ พงศ์ศรี. (2552). วิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: พอเพอร์ตี.
- มนัส พลายนุ่ม. (2547). ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญ จังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2550). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550. 24 สิงหาคม 2550. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. เล่ม 127/ตอนที่ 45 ก/หน้า 1/22 กรกฎาคม 2553.
- ศุภชัย ยาวะประภาษ. (2548). การบริหารงานบุคคลภาครัฐไทย : กระแสใหม่และสิ่งที่ท้าทาย. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฑทอง.
- สุชิน เรืองบุญส่ง. (2551). การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สนธยา จันผง. (2553). ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนบ้านจันทเขลม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมพงษ์ ศรีสินิต. (2553). สภาพปัจจุบันและความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยะแยง จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

- สุกัญญา สยามประโคน. (2552). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- เอกสิงห์ ชัยยศ. (2551). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านคลองหา-นาเดี๋ยะ) สังกัดเทศบาลเมืองนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- Brittle, L. V. (1995). *Attitude of Elementary Principals Toward Parent Involvement in School in the Commonwealth of Virginia*. Abstract from ProQuest File: Dissertation Abstracts Item: AAC 9513887.
- Shaposka, Harry Melvin. (1997). *Community Involvement Economic Status, and The Quality of School Life: A Multi - site Case Study of School Districts in the Mon Valley Education Consortium (Pennsylvania)*. Education Administration, University of Pittsburgh.

วารสารบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต